

İTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ
05 MAYIS 2025

Ekonomide Son Geliřmeler

03 İşGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

04 EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ

06 DIş TİCARET İSTATİSTİKLERİ

08 HİZMET ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ

09 TURİZM İSTATİSTİKLERİ

11 MÜSİAD SAMEKS

12 İTO ENFLASYON

14 İSO TÜRKİYE İMALAT PMI

“İşsizlik Oranı Düşmeye Devam Ediyor”

Hanehalkı İşgücü Araştırması’nın mart ayı sonuçlarına göre 15 yaş ve üzeri işsiz sayısı bir önceki aya kıyasla 65 bin kişi azalarak 2 milyon 807 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,3 puan düştü ve %7,9 seviyesinde gerçekleşti. Böylece işsizlik oranı veri setinin yeniden hesaplanarak oluşturulduğu Ocak 2005’ten bu yana en düşük seviyesine geriledi.

Öte yandan istihdam edilenlerin sayısı mart ayında bir önceki aya kıyasla 391 bin kişi artarak 32 milyon 597 bin kişi oldu. İstihdam oranı ise 0,6 puan artarak %49,2 seviyesine yükseldi. Bu oran erkeklerde %66,9 iken kadınlarda %31,9 olarak kayıtlara geçti. Söz konusu ayda 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfustaki işsizlik oranı, bir önceki aya göre 0,1 puan artışla %15,1 oldu. Bu yaş grubundaki işsizlik oranı erkeklerde %11, kadınlar %22,6 olarak tahmin edildi.

Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, Mart 2025

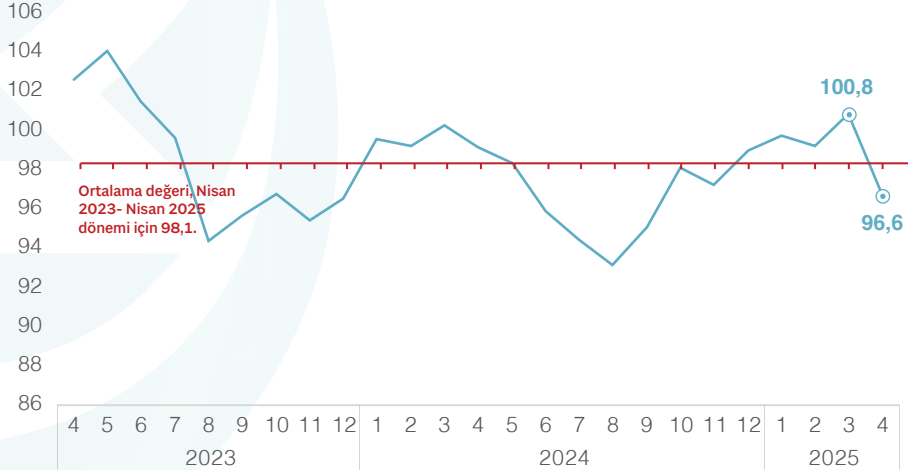
	Mart	Bir Önceki Ay	Bir Önceki Aya Göre Fark
(Bin kişi)	Toplam		
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	66.245	66.206	39
İşgücü	35.404	35.079	325
İstihdam	32.597	32.206	391
İşsiz	2.807	2.872	-65
İşgücüne dahil olmayanlar	30.840	31.127	-287
%			
İşgücüne katılma oranı	53,4	53,0	0,0
İstihdam oranı	49,2	48,6	0,1
İşsizlik oranı	7,9	8,2	-0,4
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	15,1	15,0	-0,2

“Geniş tanımlı işsizliği tanımlayan **âtlı işgücü** oranı, yükselişine devam ediyor. **Âtlı işgücü oranı**, ocak ayında bir önceki 0,2 puan artışla **%28,4’e** yükseldi.”

“Ekonomik Güven Endeksi Son 8 Ayın En Düşük Seviyesinde”

Ekonomik güven endeksi mart ayında 100,8 iken nisan ayında %4,2 oranında azalarak 96,6 değerine geriledi. Böylelikle endeks son 8 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti.

Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

“

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik durumuna ilişkin değerlendirmelerini, beklentilerini ve eğilimlerini özetleyen bileşik endekstir. Endeksin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

”

“İnşaat Sektörü Güven Endeksinde %4,2’lik Azalış”

Nisan ayında ekonomik güven endeksi bileşenlerinde azalış kaydedildi. Bir önceki aya kıyasla hizmet sektörü güven endeksi %4,3 ile en fazla düşüşü göstererek 109,5 değerine geriledi. Bu düşüşü, %4,2 oranında azalarak 85,1 değerine gerileyen inşaat sektörü güven endeksi ile %2,5 oranında azalışla 110,6 değerine gerileyen perakende ticaret sektörü güven endeksi izledi.

Endeksler ve Değişim Oranları, Nisan 2025

	Endeks		Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	
	Mart	Nisan	Mart	Nisan
Ekonomik Güven Endeksi	100,8	96,6	1,6	-4,2
Tüketici Güven Endeksi	85,9	83,9	4,6	-2,3
Reel Kesim Güven Endeksi	103,2	100,8	0,4	-2,3
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	114,4	109,5	0,2	-4,3
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	113,4	110,6	-2,5	-2,5
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	88,9	85,1	-0,5	-4,2

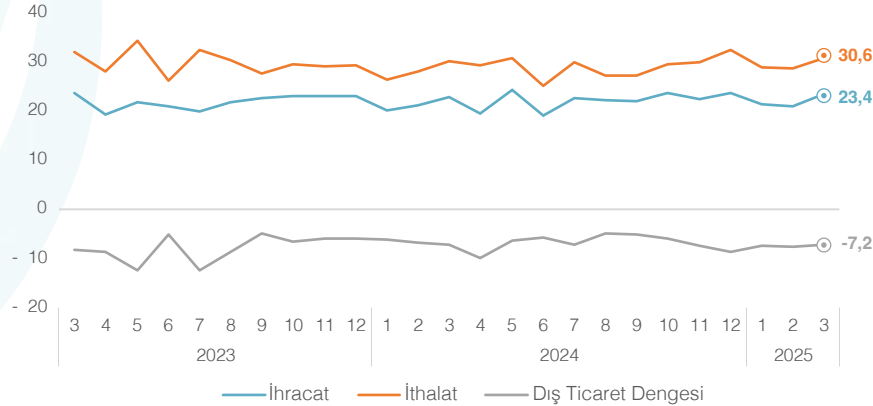
Kaynak: TÜİK

“Mart Ayında İhracatta %3,4; İthalatta %2,2 Artış”

Dış ticaret verilerine göre ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %3,4 artarak 23 milyar 415 milyon dolar, ithalat %2,2 artarak 30 milyar 610 milyon dolar oldu. Mart ayında dış ticaret açığı mart 2024'te %1,5 azalarak 7 milyar 303 milyon dolardan 7 milyar 196 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2024 mart ayında %75,6 iken mart 2025'te %76,5'e artış gösterdi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı 1 milyar 637 milyon dolar olurken dış ticaret hacmi %2,3 artarak 44 milyar 670 milyon dolar olarak kaydedildi. Enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı ise şubat ayında %94,1 iken mart ayında %92,9'a geriledi.

Dış Ticaret Mart Ayı (Milyar \$)

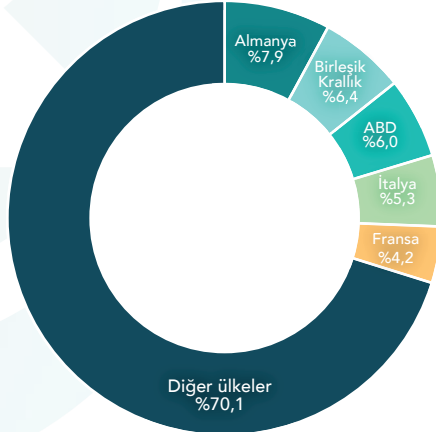

Kaynak: TÜİK

“Mart Ayında Türkiye’nin İhracatında Almanya, İthalatında ise Çin İlk Sırada”

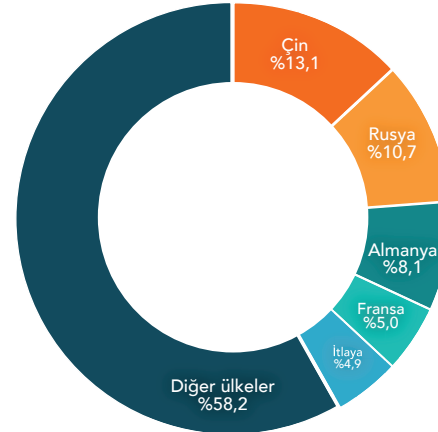
Mart ayında en çok ihracat gerçekleştirilen ülke 1 milyar 858 milyon dolar ile Almanya oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 507 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 416 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 237 milyon dolar ile İtalya, 974 milyon dolar ile Fransa izledi. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,9’unu oluşturdu. İthalatta ise ilk sırayı 4 milyar 6 milyon dolar ile Çin aldı. Bu ülkeyi sırasıyla 3 milyar 282 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 2 milyar 488 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 525 milyon dolar ile Fransa, 1 milyar 504 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %41,8’ini oluşturdu.

Ülkelere Göre İhracat, Mart 2025

Kaynak: TÜİK

Ülkelere Göre İthalat, Mart 2025

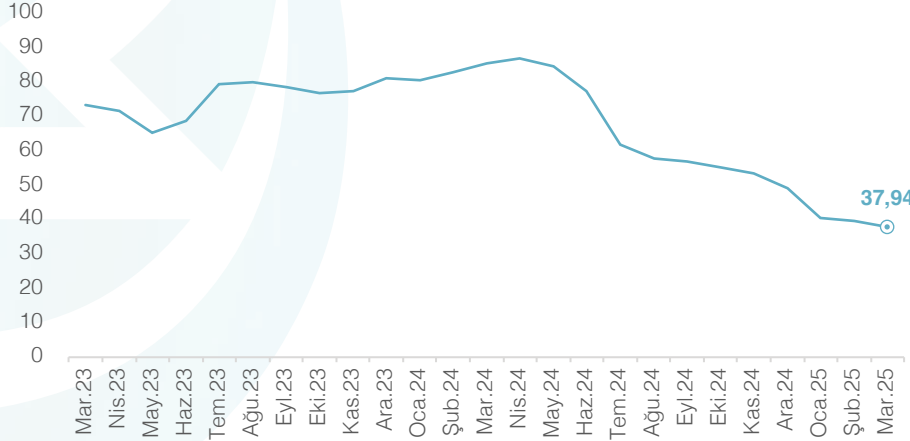

Kaynak: TÜİK

“Aylık H-ÜFE %2,25 Arttı”

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (H-ÜFE) 2025 yılı mart ayında bir önceki aya göre %2,25, bir önceki yılın aynı ayına göre %37,94 oranında artış gösterdi. Yıllık değişimler incelendiğinde ulaştırma ve depolama hizmetlerinde %30,09, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde %43,58, bilgi ve iletişim hizmetlerinde %47,62, gayrimenkul hizmetlerinde %36,20, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde %48,78, idari ve destek hizmetlerde %41,51 artış kaydedildiği görülüyor.

H-ÜFE Yıllık Değişim (%), Mart 2025

Kaynak: TÜİK

“

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (H-ÜFE), ülke ekonomisinde üretimi yapılan hizmetlerin üretici fiyatlarını zaman içinde karşılaştırarak fiyat değişimlerini ölçen fiyat endeksidir.

”

“Turizm Gelirinde %5,6’lık Artış”

Turizm geliri ocak, şubat ve mart aylarından oluşan I. çeyrek, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %5,6 artarak 9 milyar 451 milyon 244 bin dolar oldu. Turizm gelirinin %23,6’sı ülkemizi ziyaret eden yurt dışı ikametli vatandaşlardan elde edildi. Bu çeyrekte ziyaretçiler tarafından yapılan harcamaların 8 milyar 104 milyon 875 bin dolarını kişisel harcamalar, 1 milyar 218 milyon 997 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturdu.

Türkiye’den çıkış yapan ziyaretçi sayısı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %1,2 artarak 9 milyon 121 bin 152 kişi oldu. Ziyaretçilerin %24,3’ünü 2 milyon 219 bin 38 kişi ile yurt dışında ikamet eden vatandaşlar oluşturdu. I. çeyrekte Türkiye’den çıkış yapan ziyaretçilerin gecelik ortalama harcaması 99 dolar olurken yurt dışında ikamet eden vatandaşların gecelik ortalama harcaması ise 67 dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu çeyrekte turizm geliri içerisindeki yeme içme harcamalarının payı %24,7, uluslararası ulaştırma harcamalarının payı %15,9, paket tur harcamalarının payı ise %13,1 olarak kaydedildi.

Turizm Geliri ve Ziyaretçi Sayısı, I. Çeyrek: Ocak-Mart, 2025

	2024 I	2025 I	Değişim Oranı* (%)
Turizm Geliri (Bin ABD \$)	8.947.889	9.451.244	5,6
Ziyaretçi Turizm Geliri (Bin ABD \$)	8.784.800	9.323.872	6,1
Ziyaretçi Sayısı	9.010.090	9.121.152	1,2
Kişi Başı Ortalama Harcama (ABD \$)	975	1.022	4,8
Gecelik Ortalama Harcama (ABD \$)	93	99	6,8

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

* Değişim oranı: Bir önceki yılın aynı dönemine göre hesaplanmaktadır.

Kaynak: TÜİK

“Geçen Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yurt Dışını Ziyaret Eden Vatandaşlarda %6 Artış Gerçekleşti”

Yurt içinde ikamet edip başka ülkeleri ziyaret eden vatandaşların harcamalarından oluşan turizm gideri, geçen yılın aynı çeyreğine göre %10,4 azalarak 2 milyar 131 milyon 329 bin dolar olarak kaydedildi. Bu harcamaların 1 milyar 739 milyon 794 bin dolarını kişisel harcamalar, 391 milyon 535 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturdu.

Bu çeyrekte ziyaretçilerin %62,4'ü gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler amacıyla geldi. Ardından ikinci sırada %21,3 ile akraba ve arkadaş ziyareti, üçüncü sırada %8,5 ile alışveriş yer aldı. Yurt dışı ikametli vatandaşlar ise Türkiye'ye %69,4 ile en çok akraba ve arkadaş ziyareti amacıyla geldi. 4. çeyrekte, yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %14,3 azalarak 2 milyon 691 bin 402 kişi olurken bu vatandaşların kişi başı ortalama harcaması 792 dolar olarak gerçekleşti.

Turizm Gideri ve Yurt Dışını Ziyaret Eden Vatandaş Sayısı, I. Çeyrek: Ocak-Mart, 2025

	Giriş Yapan Vatandaşlar (Yurt İçi İkametli)		
	2024 I	2025 I	Değişim Oranı* (%)
Turizm Gideri (Bin ABD \$)	1.779.649	2.448.212	37,6
Kişi Sayısı	2.449.225	2.596.225	6,0
Kişi Başı Ortalama Harcama (ABD \$)	727	943	29,8

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

* Değişim oranı: Bir önceki yılın aynı dönemine göre hesaplanmaktadır.

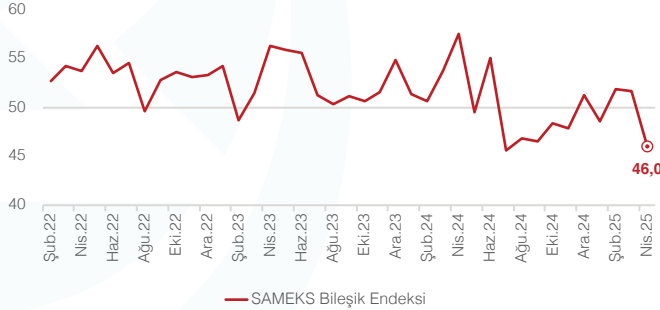
Kaynak: TÜİK

“SAMEKS Bileşik Endeksi Aylık 5,5 Puan Azaldı”

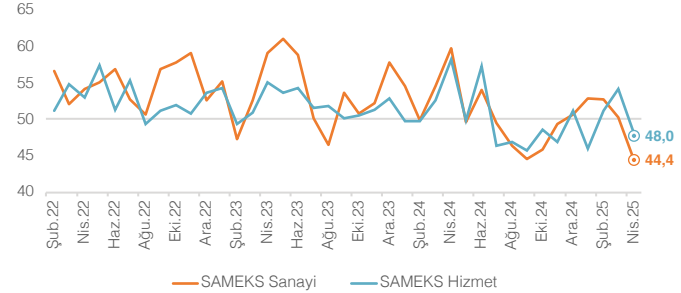
Nisan ayında SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 5,5 puan azalarak 46,0 seviyesine geriledi. Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi 4,4 puanlık düşüğe 48,0 seviyesinde gerçekleşirken Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi 5,5 puanlık bir ivme kaybıyla 44,4 kaydetti. Nisan ayında 5,4 puan azalan yeni siparişler, sanayi endeksindeki genel düşüşün temel belirleyicisi olurken hizmet endeksindeki gerilemede ise 13,1 puanlık azalış gösteren girdi alımları belirleyici oldu.

“
SAMEKS verilerinden hareketle hem imalat sanayinin hem de hizmetler sektörünün yönü önceden görülebilir.
”

SAMEKS Bileşik Endeksi

SAMEKS Sanayi ve Hizmet Endeksleri

Kaynak: MÜSİAD
Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmıştır.

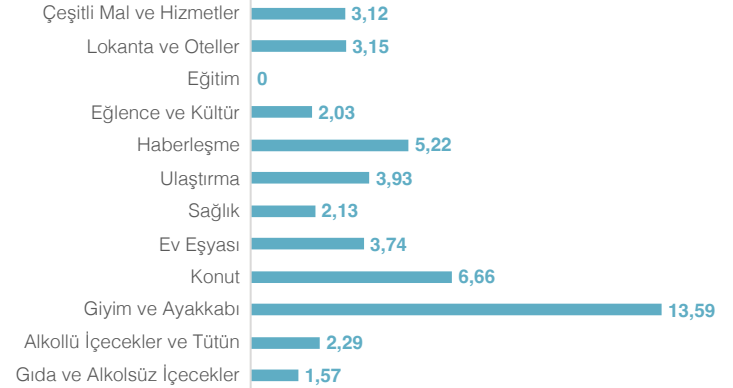
“İstanbul’da Aylık Enflasyon %3,21”

İstanbul’da perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İTO İstanbul Tüketici Fiyat İndeksi, nisan ayında bir önceki aya göre %3,21, bir önceki yılın aynı ayına göre %47,21 oranında artış gösterdi. Endeksin harcama gruplarına göre aylık değişim oranlarında tüm gruplarda artış kaydedildi. Bu artışlar; giyim ve ayakkabı grubunda %13,59, konut grubunda %6,66 olarak gerçekleşti.

İTO İstanbul Tüketici Fiyat İndeksi (2025=100), Değişim Oranları (%)

	Nisan 2025	Mart 2025
Bir önceki aya göre	3,21	3,79
Bir önceki yıl sonuna göre	16,24	12,63
Bir önceki yılın aynı ayına göre	47,21	46,23

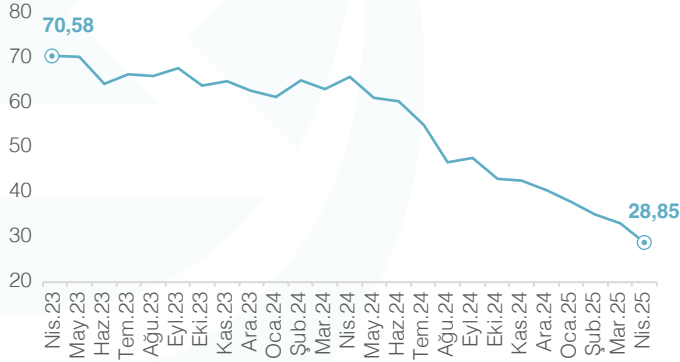
Gruplar İtibarıyla Aylık Değişim Oranları (%), Nisan 2025

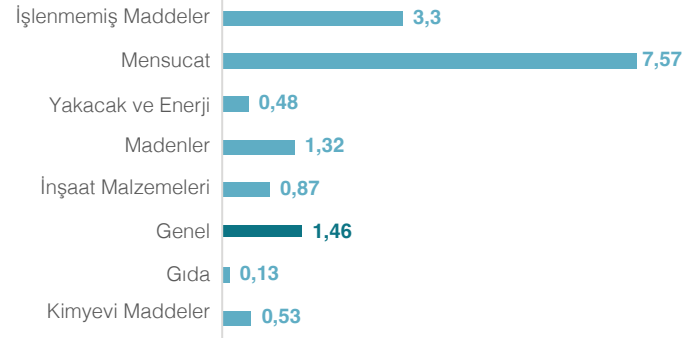
“Mensucat Grubunda %7,57’lik Artış”

Toptan fiyat hareketlerini yansıtan Toptan Eşya Fiyatları İndeksi bir önceki aya göre %1,46, bir önceki yılın aynı ayına göre %43,11 oranında artış gösterdi. Toptan Eşya İndeksi harcama grupları içerisinde en yüksek artış %7,57 ile mensucat grubunda gerçekleşirken en düşük artış ise %0,13 ile kimyevi maddeler grubunda kaydedildi.

Toptan Eşya Fiyatları İndeksi
Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)

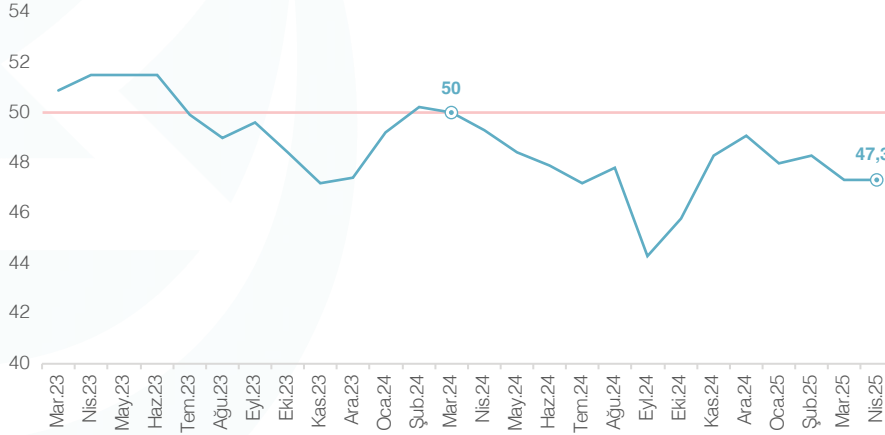
Gruplar İtibariyle Aylık Değişim Oranları (%), Nisan 2025

"Türkiye İmalat PMI Nisan Ayında 47,3 Oldu"

ISO Türkiye İmalat PMI nisan ayında bir önceki aya göre değişim göstermeyerek 47,3 seviyesinde gerçekleşti. 2024 yılının Ocak-Nisan döneminde ortalama 49,7 olan PMI endeksi, 2025 yılının aynı döneminde 47,7'ye gerileyerek düşüş gösterdi.

Türkiye İmalat PMI

Kaynak: İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI

“

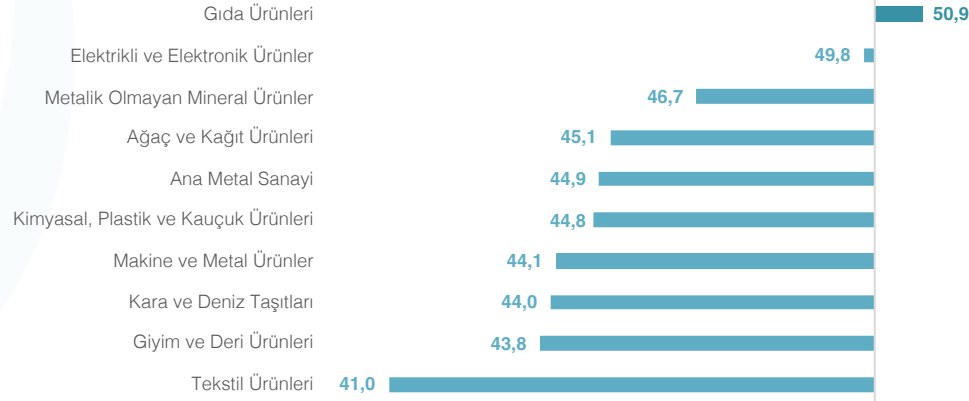
İSO Türkiye İmalat PMI, imalat sanayinin performansını değerlendirmek için tasarlanmış bileşik bir göstergedir. Bu endekste 50'nin üzerindeki tüm değerler sektörde iyileşmeye işaret etmektedir.

”

“Üretim Sadece Gıda Ürünlerinde Artış Gösterdi”

Nisan ayı Türkiye Sektörel PMI raporuna göre üretimin gıda sektöründe ılımlı bir şekilde artarken elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe değişim göstermedi. Anket kapsamında takip edilen diğer sekiz sektörde ise üretim yavaşlama gösterdi. Yeni siparişlerde ise anket kapsamında izlenen on sektörden sadece gıda ürünlerinde artış kaydedildi. Yeni İhracat siparişleri ise kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleriyle birlikte elektrikli ve elektronik ürünlerde artarken diğer sekiz sektörde düşüş gösterdi.

Türkiye Sektörel PMI Anketi, Nisan 2025

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itosamkurumsal

www.itosam.org.tr